

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 674/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████

██████████ zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Ošváth, s. r. o., Vajanského 1955/58, Piešťany, proti rozhodnutiu riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov zo 16. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 17. novembra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov (ďalej aj „ÚVTOS“) zo 16. septembra 2025. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd zrušil rozhodnutie riaditeľa ústavu a vrátil vec na ďalšie konanie, aby uložil ÚVTOS povinnosť zaplatiť trovy právneho zastúpenia a aby mu priznal finančné zadosťučinenie 10 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol 11. augusta 2024 vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Uznesením Okresného súdu Trnava z 13. novembra 2024 mu bol zmenený dôvod väzby tak, že sa väzba rozširuje aj o väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Počas kolúznei väzby od 14. novembra 2024 do 13. februára 2025 mu nebolo umožnené prijať návštevy ani telefonovať s rodinou, hoci neexistovali zákonné dôvody na takéto obmedzenie. Žiadosti boli zamietané bez riadneho odôvodnenia. Riaditeľ ÚVTOS na základe sťažnosti sťažovateľa z 1. augusta 2025 podľa § 65da ods. 2 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ZVJS“) záznamom o prešetrení sťažnosti č. UVTOSaUVV-04308/13-LO-2025-

5 zo 16. septembra 2025 sťažnosť sťažovateľa: 1. v časti, v ktorej sa týkala obdobia presahujúceho 6 mesiacov od podania sťažnosti, odložil podľa § 65de ods. 1 písm. b) zákona o ZVJS, 2. v časti námietok o neumožnení návštev s blízkymi osobami, konkrétne s pani [REDAKOVANÉ] od 7. februára 2025 ju podľa § 65dj ods. 1 zákona o ZVJS vyhodnotil ako neopodstatnenú a 3. v časti žiadosti riaditeľovi ÚVTOS o vydanie rozhodnutia o porušení jeho základných práv a slobôd zaručených ústavou zistil, že neobsahuje náležitosti sťažnosti.

3. Podľa sťažovateľa neumožnenie kontaktu s rodinou bez zákonného dôvodu predstavuje zásah do súkromného a rodinného života a porušuje čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 dohovoru. Dlhodobé izolovanie spôsobilo psychické utrpenie, ktoré napĺňa znaky neľudského zaobchádzania podľa čl. 16 ods. 2 ústavy. Riaditeľ ústavu vybavil sťažnosť formalisticky, čím porušil právo na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 46 ods. 3 ústavy.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní ústavný súd potom preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. V rámci predbežného prerokovania ústavný súd dospel opätovne (ako prvýkrát vo vzťahu k skoršej ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmietnutej uznesením sp. zn. IV. ÚS 261/2025 z 27. mája 2025) k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s jeho § 55 písm. d) a § 132 ods. 1. Sťažovateľ nevyužil prostriedky ochrany jeho označených práv, na ktoré ústavný súd odkazoval už v predchádzajúcom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 261/2025.

6. Ústavný súd preto ešte raz stručne pripomína princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj v § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavná sťažnosť je neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Podľa druhého odseku tohto zákonného ustanovenia z dôvodov hodných osobitného zreteľa možno ústavnú sťažnosť podľa odseku 1 neodmietnuť.

7. Podľa § 65dk ods. 1 zákona o ZVJS žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, v ktorej obvinený, odsúdený alebo právny zástupca obvineného alebo odsúdeného vyjadruje nesúhlas s vybavením svojej sťažnosti, môže obvinený, odsúdený alebo právny zástupca obvineného alebo odsúdeného podať do 15 pracovných dní od doručenia záznamu o prešetrení sťažnosti; na žiadosť podanú po lehote sa neprihliada a vráti sa obvinenému, odsúdenému alebo právnomu zástupcovi obvineného alebo odsúdeného. Proti vybaveniu sťažnosti ministerstvom nemožno podať žiadosť.

8. Podľa § 65dk ods. 2 zákona o ZVJS obvinený, odsúdený alebo právny zástupca obvineného alebo odsúdeného podáva žiadosť organizačnej zložke zboru, ktorá sťažnosť prešetrovala, alebo ministerstvu. Podľa § 65dk ods. 3 zákona o ZVJS ak organizačná zložka zboru, ktorá sťažnosť

prešetrovala, nevyhovie žiadosti v plnom rozsahu, príslušný na vybavenie žiadosti je jej najbližšie nadriadený orgán. Podľa § 65dk ods. 4 zákona o ZVJS organizačná zložka zboru, ktorá sťažnosť prešetrovala, postúpi spisový materiál k sťažnosti najneskôr do desiatich pracovných dní najbližšie nadriadenému orgánu podľa odseku 3. Podľa § 65dk ods. 5 zákona o ZVJS ak žiadosť smeruje proti vybaveniu sťažnosti vybavenej ústavom, najbližšie nadriadeným orgánom je generálne riaditeľstvo.

9. Podľa § 65dl zákona o ZVJS generálne riaditeľstvo vykonáva kontrolu vybavenia sťažností v podmienkach zboru. Ministerstvo vykonáva kontrolu vybavovania sťažností generálnym riaditeľstvom a ústavmi. Na výkon kontroly sa vzťahujú všeobecné zásady kontrolnej činnosti podľa osobitného predpisu.

10. Podľa § 59 zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave vykonáva prokurátor podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“). Prokurátorský dozor sa vykonáva prostredníctvom oprávnenia prokurátora vstupovať do miest, kde sa vykonáva väzba, v akomkoľvek čase s tým, že prokurátor musí mať prístup do všetkých priestorov. Navyše má právo nazerať do dokladov, ktoré súvisia s väzbou. S obvinenými a odsúdenými môže hovoriť aj bez prítomnosti tretích osôb. Môže preverovať rozhodnutia a opatrenia orgánov vykonávajúcich správu zariadení ústavu a priestorov ústavu zodpovedajúcu zákonom a ostatným všeobecne záväzným právnym predpisom. Má oprávnenie požadovať od zamestnancov vykonávajúcich správu miest ústavu a ich priestorov potrebné vysvetlenia, predloženie spisov a rozhodnutí týkajúcich sa pozbavenia alebo obmedzenia osobnej slobody obvinených.

11. Podľa § 18 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre prokurátor dozerá, aby v celách policajného zaistenia, v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie, ochranná výchova alebo detencia, boli držané alebo umiestnené osoby len na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu a aby sa v týchto miestach dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy. Podľa § 18 ods. 3 písm. c) zákona o prokuratúre je prokurátor oprávnený písomným príkazom zrušiť rozhodnutie alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miesta výkonu väzby alebo trestu, resp. ich nadriadeného orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom.

12. Podľa § 31 ods. 1 a 2 zákona o prokuratúre prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v rozsahu ustanovenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. Podnetom sa rozumie podanie, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti. Podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor alebo ním určený prokurátor. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že podnet a opakovaný podnet príslušným orgánom prokuratúry vo svojej stabilizovanej judikatúre považuje za účinné právne prostriedky nápravy v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. IV. ÚS 158/03, III. ÚS 854/2016, I. ÚS 227/2019).

13. Z ústavnej sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ namietal porušenie označených práv žiadosťou o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti z 1. augusta 2025 záznamom o prešetrení

sťažnosti zo 16. septembra 2025 podľa § 65dk ods. 1 zákona o ZVJS, o ktorej by v prípade jej negatívneho posúdenia samotným ÚVTOS (rozumej neuplatnením autoremedúrneho postupu) rozhodoval nadriadený orgán, a to Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže. V prípade neúspechu aj tohto prostriedku nápravy (teda negatívneho posúdenia žiadostí o prešetrenie vybavenia predošlých sťažností ÚVTOS a Generálnym riaditeľstvom Zboru väzenskej a justičnej stráže) sťažovateľ disponoval ďalším účinným prostriedkom nápravy, a to podnetom podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre na vecne a miestne príslušnom orgáne prokuratúry, ktorý mal a mohol posúdiť zákonnosť postupu Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže vrátane zákonnosti predchádzajúceho postupu ÚVTOS (týmto orgánom prokuratúry bola krajská prokuratúra). Proti negatívne mu vybaveniu podnetu podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre krajskou prokuratúrou sa sťažovateľ mal, resp. mohol opakovaným podnetom podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre domáhať preskúmania zákonnosti postupu krajskej prokuratúry generálnou prokuratúrou, ktorá by bola povinná jeho opakovaný podnet podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre vecne vybaviť (IV. ÚS 626/2023, ZNaU, č. 91/2023).

14. To, že je postup pri uplatňovaní práv obvinených viacvrstvový, a teda že prokuratúra zasahuje (v prípade konaní o sťažnosti napravitel'ného porušenia právnych predpisov a interných väzenských predpisov) až následným vybavovaním podnetu, je vyšším stupňom ochrany osôb vo výkone väzby, ktorý zároveň umožňuje operatívnejšie zjednanie nápravy v rámci väzenského systému, pričom právomoc prokuratúry zasiahnuť v prípade nezjednania nápravy ostáva zachovaná (rovnako ako až následná právomoc ústavného súdu). Sťažovateľ uvedený postup nevyužil ani neuviedol konkrétne skutočnosti alebo právne dôvody, prečo tak urobiť nemohol alebo nemusel (m. m. Papaj proti Slovensku, rozhodnutie z 18. 10. 2022, sťažnosť č. 41510/16 a č. 81651/17, bod 12).

15. Nevyužitie žiadneho z uvedených prostriedkov nápravy podporuje záver ústavného súdu o neprípustnosti ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu